

Juridisch grondslag voor sluiting van scholen, wie doet dat Gemeentewet en Wet Publieke Gezondheid

Hierbij de eerste bevindingen t.a.v. bevoegdheden tot sluiting van onderwijs/cultuur en andere in het domein van OCW vallende instellingen.

De minister van OCW is als vakminister (stelsel) verantwoordelijk voor de met de OCW domeinen inhoudelijk samenhangende aspecten. De wettelijke bevoegdheden zijn daarop gebaseerd.

*De minister van OCW heeft **geen** bevoegdheden tot het sluiten van instellingen in geval van crisis- of noodsituaties. Ten tijde van de wateroverlast in de rivierengebieden en de Mexicaanse griep is dit reeds uitvoerig bekeken.*

Voor andere aspecten kunnen andere ministers of andere bestuursorganen verantwoordelijk zijn, ook als deze spelen binnen OCW instellingen (b.v. arbeidsinspectie).

Voor wat betreft de situatie van een pandemie gold ten tijde van de Mexicaanse griep het volgende uitgangspunt:

“De scholen zelf behoren niet tot een vitale sector. Zij worden opgenomen in het Nationaal Crisis Plan en met de nieuwe wet op de publieke gezondheidszorg is de Minister van VWS verantwoordelijk voor het sluiten van openbare gebouwen (dus ook scholen en crèches) tijdens een pandemie. Dit proces verloopt via de normale kanalen van het crisismanagement (minister, burgemeester etc).” (Intern continuïteitsplan OCW, bijgevoegd)

De normale kanalen van crisismanagement zijn gebaseerd op de Gemeentewet en de Wet op de veiligheidsregio's. Artikel 175 van de Gemeentewet geeft de burgemeester de bevoegdheden om noodbevelen uit te vaardigen, b.v. om gebouwen en instellingen te sluiten. Als een school gesloten is geldt op grond van art. 11 van de Leerplichtwet een vrijstelling van de leerplicht. In zo'n geval is het bevoegd gezag ook t.o.v. ouders en leerlingen niet gehouden om het onderwijs aan te bieden op grond van overmacht. Wel rust op het bevoegd gezag van de instelling de inspanningsverplichting om de schade voor leerlingen en studenten zo veel mogelijk te beperken (dus zodra mogelijk herkansingen van examens etc., zo mogelijk inhaalprogramma's).

Het lijkt onwenselijk om onderwijsinstellingen zelf te laten bepalen of de instelling gesloten wordt. De lijn van advisering GGD en indien noodzakelijk besluit burgemeester garandeert dat de beste afweging wordt gemaakt.

Zonder een besluit van de burgemeester zijn de instellingen op grond van de bekostigingsvoorwaarden gewoon gehouden het onderwijs te verzorgen.

De VWS wetgeving heb ik nog niet kunnen bestuderen, op grond van de Wet veiligheidsregio's heeft de minister van J&V een belangrijke rol.

Artikel 47 van de Wet publieke gezondheid. Dit artikel lijkt er van uit te gaan dat een concreet geval van besmetting is aangetroffen in het gebouw, en niet van een preventieve sluiting. Maar voor preventieve sluiting geeft artikel 175 Gemeentewet een toereikende basis. Dat spreekt van oproer en ernstige ongeregelheden, maar ook van rampen. Volgens de praktijk en jurisprudentie kan daar ook het gevaar van besmettelijke ziekten onder vallen:

Blijkens de praktijk en de jurisprudentie kan het om uiteenlopende situaties gaan: evenementen, (dreigende) grote ongeregelheden rond rivaliserende supportersgroepen of motorbendes, rampen, **uitbraken van besmettelijke ziektes**, personen die onmiddellijk gevaar veroorzaken of bijzondere bescherming nodig hebben)